

Nyhetsbrev november 2025

Kontroller

I år er det 180 foretak som har søkt produksjonstilskudd. Det betyr at minst 18 søknader om produksjonstilskudd skal kontrolleres (10%). Det er 151 foretak som har søkt RMP-tilskudd og det utløser 8 kontroller (5 % av søknadene). I tillegg er det 5 % av søknadene som skal kontrolleres for miljøkrav. Miljøkravene gjelder selv om det ikke er søkt RMP. For å komme gjennom alle 34 er vi nødt til å slå sammen noen av kontrollene til å gjelde begge søknader.

Under kontrollene ser vi etter om avstand til vassdrag er etter kravene i både produksjonstilskudd og i forskrift om miljøkrav, sjekker gjødslingsplaner, plantevernjournaler og at riktig tiltak er søkt om på rett sted.

Alle som søker tilskudd kan bli kontrollert, og dersom du er en av de som blir trukket ut må du sende oss de opplysningene vi ber om, slik at utbetaling av tilskudd ikke blir forsinket.

Alle som skal kontrolleres blir kontaktet og må signere på kontrollskjema etter fullført kontroll.

Gruppe elever fra Glemmen videregående skole har praksis i dronflyving i Halden kommune og den sammenheng ønsker vi å teste ut bruk av drone til arealbasert kontroll, spesielt arealer langs bekk. Vi ser for oss Iddebekkene og Enningdalselva.

Utbetalingsanmodning ved ferdigstilt prosjekt eller drenering

Er du ferdig med et prosjekt du har innvilga tilskudd til, kan du be om utbetaling.

Utbetalingsanmodning må sendes inn så fort så mulig helst innen 4. desember. Det gjør det ved å gå inn på den aktuelle søknaden og fylle inn sluttrapport. Husk å legge ved alle fakturer du har i forbindelse med prosjektet samt timeliste med arbeid ved egeninnsats.

[Drenering – obligatorisk vedlegg til utbetalingsanmodningen](#)

[SMIL – obligatorisk vedlegg til utbetalingsanmodningen](#)

Vi har dessverre ikke mer drenerings- eller SMIL-midler, så søknader som sendes inn nå vil bli behandla på nyåret.

Gjødslingsplan for vekstsesongen 2026

Fra 1.1.2026 er det kravene til gjødslingsplan i § 26 i [forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv.](#) (gjødselbruksforskriften) som gjelder. Kravene blir i hovedsak like som før, men det er enkelte endringer som er viktig å få med seg. Det blir også innført krav om gjødseljournal. Les mer i Landbruksdirektoratets [veiledning til gjødselbruksforskriften](#).

Hensikten med gjødslingsplan er sørge for at de næringsstoffene plantene trenger for optimal vekst og utvikling blir tilført, slik at du unngår utvasking av næringsstoffer. Vær realistisk når du setter opp forventet avlingsnivå: bruk gjennomsnittsavlingen du har hatt de siste årene.

Når det gjelder husdyrgjødsel, så må du sørge for å bruke hele spredearealet! Har du høye fosforverdier i jorda bør du finne andre spredearealer, slik at du får utnyttet næringa i

husdyrgjødsel på best mulig måte. Kanskje noen kornbønder uten tilgang på husdyrgjødsel er interessert i å kjøpe? Husdyrgjødsel har verdifulle næringsstoffer og organisk materiale, og bør brukes med omhu der det trengs. I løpet av 2026 må du ha lagt en plan for hvordan du skal løse eventuelle utfordringer med gjødsellager og spredningstidspunkt etter ny gjødselbrukforskrift.

Kommunen lager ikke gjødslingsplaner. Denne tjenesten må dere enten bestille fra [Norsk Landbruksrådgiving](#), eller bruke planleggingsprogrammer som Skifteplan, Jordplan, Agrilogg, Eana skifte, CropPLAN m.fl. til utarbeidelse av gjødslingsplan. Det finnes også materiell for utarbeidelse av manuell plan, som kan bestilles fra Yara. Det holder ikke å ha en plan i hodet.

Les mer om gjødselplanlegging og gjødsel [hos Norsk Landbruksrådgiving](#).

Innmarksbeiter

Fra 2027 så må alt godkjent innmarksbeiter som gjødsles eller kalkes, være godkjent av kommunen som spredeareal. Maks grense for tilført fosfor er 2 kg P/daa, men gjødsel som husdyra tilfører når de beiter telles ikke med i totalmengden tilført. Skal du spre gjødsel på innmarksbeitene så må det foreligge jordprøver og inngå som en del av gjødselplanen. Når vi skal ned på mengde tiltatt fosfor spredt på fulldyrka areal, så er det sikkert flere som må ta i bruk innmarksbeitene som spredeareal.

Kommunen skal vurdere om hva slags påvirkning gjødsling/kalking vil ha på natur og kulturlandskapet som grunnlag for godkjenningen. Hvis du har et areal som du har gjødslet over mange år, vil det ikke bli store endringer i plantebestanden ved å fortsette gjødselpraksisen. Der hvor det er størst effekt av gjødselpraksis vil være på areal som er ugjødsel i dag. Mot årssikker vannføring må det være en vegetasjonssone på minst 6 meter som ikke gjødsles.

På tide å ta jordprøver?

For å ha en gyldig gjødslingsplan kan ikke jordprøvene som danner grunnlaget for beregning av gjødselbehov være eldre enn 8 år. Det er strengere krav ved balanse gjødsling (maks 4 år) og mottak av slam (maks 2 år). Det skal være koordinatfesta og representative prøver. Resultater og koordinater skal innrapporteres til offentlig register – etter hvert.

Jordprøvebor kan du låne på landbrukskontoret. Her får du også prøveesker og samleesker. Frem til nyttår kan du levere prøveesker hos oss, så henter Eurofins prøveeskene her.

Det er også mulig å kjøpe denne tjenesten fra eksterne aktører som tilbyr GPS jordprøver. Når du skal utarbeide gjødslingsplan for neste år, så bør du sjekke opp at arealene som ligger inne i [Skifteplan](#), [Jordplan](#) eller et annet program du bruker er samsvarende med [Gårdskart](#) og det du søker på når du søker produksjonstilskudd.

Det ikke for sent å søke om mentor

Mentorordninga i landbruket innebærer at du som er ny bonde gjør en formell avtale med en erfaren kollega om å være diskusjonspartner i drifta gjennom ett år. Norsk Landbruksrådgiving har ansvar for ordning. [Les mer om Mentorordninga hos NLR](#). Søknadsfrist er 1. desember.

Les også artikkelen: [Årets unge bonde 2025: - Trygt og lærerikt å ha en erfaren mentor på laget](#)

Hvordan kan hestemøkk bli en ressurs – ikke et problem?

I Østfold sitter vi på et stort, men ofte undervurdert potensial: hestemøkk. Med riktig håndtering kan denne ressursen gi både økonomisk gevinst, mindre miljøbelastning og nye muligheter for drift av staller og hestesentre. Derfor inviteres du til et inspirerende og praktisk rettet informasjonsmøte på Kalnes videregående skole.

Tidspunkt: onsdag 3.12.2025, kl. 14.00-16.00

Sted: Kalnes videregående skole, Sandtangen 85, Grålum

Meld deg på snarest og senest 2. desember her: [Påmelding Økt utnyttelse og verdiskapning fra hestemøkk](#)

Les mer om arrangementet her.

[Hvordan kan hestemøkk bli en større ressurs – ikke et problem? Klima Østfold](#)

Endra ordning for tilskudd til klimarådgiving

Fra 1. januar 2026 opprettes klimarådgiving som egen tilskuddsordning med en nasjonal forskrift. Dette ble bestemt i jordbruksoppgjøret i 2024. Den nye tilskuddsordningen skal forvaltes av Statsforvalteren som førsteinstans og skal altså tre i kraft allerede fra årsskiftet.

- Tilskuddssøkere som mottar klimarådgiving i 2025 etter RMP-fristen, må søke i ny ordning fra januar 2026.
- Ny, nasjonal forskrift for tilskudd til klimarådgiving vil erstatte regionale forskrifter om tilskudd til klimarådgiving som i dag er en del av de regionale RMP-forskriftene.
- Landbruksforvaltningen vil komme tilbake med mer informasjon om den nye ordningen.

Viltforvaltning

Viltvakt

Kommunens viltvaktnummer er 969 43 044. Dette nummeret brukes ved observasjon av skadet, sykt eller dødt vilt. Ved påkjørsel av vilt, ring politiet på 02800. Politiet varsler deretter viltvakt.

Hjortevilt

Husk å rapportere fellingsresultat så snart dere er ferdig med jakt. Kommunen gjør aldersanalyser av alle voksne elg og hjort felt under jakta, så husk også tanninnsamling som kan leveres i Storgata 7.

Villsvin og afrikansk svinepest

Regjeringen har fastsatt et mål om at villsvin skal utryddes i Norge.

[Tiltak for utryddelse av villsvin er beskrevet i en revidert handlingsplan hos regjeringen.no.](#)

Jegere som sender inn fullstendige prøvesett fra villsvin felt under jakt i Norge, kan få godtgjørelse. Prøvesett kan du hente på landbrukskontoret i Storgata 7. Godtgjørelsen er på 3000 kroner for hanndyr og 5000 kroner for sugge. Det er i tillegg innført en ordning hvor grunneiere kan få godtgjørelse på 4000 kroner pr. felte villsvin på sin eiendom. Hvis du har mistanke om afrikansk svinepest, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart.

[Les mer om situasjonen rundt afrikansk svinepest på Mattilsynets nettsider.](#)

Nyttige maler og lenker

 Vil du å låne bor til jordprøvetaking? Landbrukskontoret har bor til utlån og esker, så ta kontakt!

✓ Har du alt av lovpålagt kompetansekrav og bevis som trengs for å handtere alt utstyr du bruker? [Se alle nyttige og lovpålagte kurs NLR arrangerer!](#)

 Handtering av plantevernmidler og journalføring: [Last ned mal plantevernjournal og les mer om sikre handtering av plantevern hos NLR.](#)

 Driveplikt og jordleieavtaler: [Les mer og finn mal for jordleieavtale hos kommunen.](#)

 Ønsker du trær til planting langs vassdrag? Ta kontakt med landbrukskontoret!

✂ Prosjekt på gang? [Søk midler hos Innovasjon Norge nå!](#)

 Viktige frister og søknadsskjemaer: [Se oversikt over frister til viktige ordninger hos Landbruksdirektoratet.](#)

Aktuelle arrangementer og viktige frister:

1. desember: Frist for å søke om mentor i Mentorordninga i landbruket.

3. desember – informasjonsmøte om hestemøkk på Kalnes vg.skole

4. desember Frist for å sende utbetalingsanmodning på ferdig eller delvis ferdig SMIL-prosjekt eller drenering

Tidligere nyhetsbrev finner du på [kommunens nettside.](#)